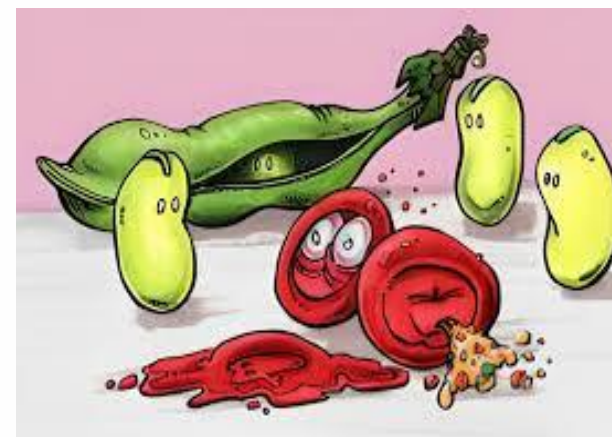

فاویسم:

بیماری فاویسم بیماری خونی است که از طریق مصرف باقالا و برخی داروها به وجود می آید که فقط از طریق آزمایش خون قابل تشخیص است. بیماری فاویسم یک بیماری خونی و ارثی است که به دلیل نقص یا کمبود یک آنزیم در گلبول‌های قرمز به وجود می آید. این بیماری بدن را مصرف باقالا (سبز و خام و یا فریز شده)، برخی داروها و یا ابتلا به بعضی از عفونت‌ها در بدن ظاهر می شود. همچنین شیر مادر باعث انتقال این بیماری به کودکان زیر یک سال می شود. البته بیماری فاویسم اغلب در پسران زیر 5 سال مشاهده می شود. این بیماری در اثر کمبود آنزیم گلوکز 6 فسفات دهیدروژناز گلبول قرمز ایجاد می شود که شایع ترین نقص آنزیمی در دنیا است.

علائم بیماری فاویسم

کودکان با مصرف برخی داروها و یا باقالا به هر شکل و یا ابتلا به برخی عفونت ها ، 24 تا 48 ساعت ممکن است علائم زیر را تجربه کنند:

تهوع، استفراغ

تب

زرد شدن سفیدی چشم

دل درد

کم شدن ادرار و تیره شدن رنگ ادرار

رنگ پریدگی و زرد شدن پوست

روش تشخیص بیماری فاویسم

بیماری فاویسم را می توان تنها از طریق آزمایش خون

تشخیص داد.

درمان فاویسم

این بیماری درمان قطعی برای ژن عامل ندارد و تنها پیشگیری از تخریب گلبول های قرمز و پرهیز از مواجهه با مواد اکسیدان، اقدام موثر می باشد. در صورت مشاهده علائم ذکر شده باید هر چه سریعتر به پزشک مراجعه نمایید. تجویز سرم به مقدار کافی و در برخی موارد تزریق خون، تنها راه درمان فاویسم می باشد.

دلیل منع مصرف باقالا برای برخی افراد

باقلا از جمله مواد اکسیدان است. مواد اکسیدان باعث می شود گلبول های قرمز فاویسمی ها از بین بروند و پاره شوند این بیماری می تواند گاهی با بوئیدن گل و گرده های باقالا و عبور از کنار مزارع باقالا بروز نماید. باقالا از جمله مواد غذایی اکسیدانی است که دارای موادی به نام «ویسین» است که در مجرای گوارش و طی فرآیندهای شیمیایی عمل هضم، به «دی ویسین» تبدیل می شوند. همولیز گلبول های قرمز در بیماران مبتلا به فاویسم، موجب بروز یک نوع کم خونی به نام کم خونی همولیتیک می گردد. این مواد در باقالا از اکسیدان های قوی به شمار می روند و به محض تماس با غشای گلبول قرمز در افرادی که کمبود آنزیم گلوکز ۶ فسفات دهیدروژناز را دارند، گلبول های قرمز را از بین می برد و شخص به فاویسم مبتلا می شود. در برخی موارد بیماری فاویسم، عوارض خیلی شدید و مهلکی ایجاد می کند که افراد از خوردن باقالای تازه به شدت هراس پیدا می کنند. علاوه بر این، فاویسم با بوئیدن گل و گرده های باقالا نیز به وجود می آید. برخی داروها نیز مانند باقالا، فرد را مبتلا به فاویسم می کند، مانند آسپرین با دوز بالا، داروهای ضد مالاریا، برخی آنتی بیوتیک ها، نفتالین، حنا و عوامل عفونی که توانایی تخریب گلبول های قرمز را دارند.

فاویسم

پزشک تاییدکننده: دکتر رضا شرفی

واحد آموزش سلامت بیمارستان قائم (عج)

تاریخ تدوین: تیر 1403

تاریخ بازنگری: تیر 1404

سلامت شما، تخصص ماست

Ghaem Int Hospital

رشت، بلوار شهید افتخاری

۰۱۳۳۳۵۶۵۰۱۱-۱۹

۰۱۳۳۳۵۶۵۰۱۰

www.ghaem-hospital.ir

info@ghaem-hospital.ir

Graphic designer: Elnaz sojoodi

راههای پیشگیری از بیماری فاویسم

یکی از راههای جلوگیری از بروز بیماری فاویسم، دو لپه کردن باقالا و جوشانیدن آن است که باید در آخر، آب جوشیده را دور بریزید. همچنین پخت باقالا همراه با روغن و ادویه‌های گرم مانند گلپر، دارچین، آویشن، میخک و فلفل، عوارض احتمالی این بیماری را کاهش می‌دهد. البته باید توجه داشت که اغلب بیماران فاویسمی در حالت عادی، هیچ علائمی از بیماری ندارند و تنها در صورت مصرف باقالا و یا برخی داروها، دچار عوارض می‌شوند.

هشدارهای لازم

کودکان مبتلا به فاویسم، فقط در خوردن باقالای خام و پخته مجاز نیستند. از تماس کودک با پوست باقالا نیز جلوگیری کنید و این کودکان را به مزارع باقالا نبرید. برای کودکان فاویسمی، هیچ دارو و مکمل ویتامینی را بدون نظر پزشک به کودکان ندهید و پزشک را از وجود بیماری کودک، مطلع نمایید. در صورت شیردهی به کودکان فاویسمی، مادر شیرده نیز نباید از باقالا استفاده کند و در صورت مصرف آن، باید تا 3 روز به کودک شیر مادر داده نشود. از تماس کودک با برخی مواد شیمیایی نظیر نفتالین، بنزن و حشره کشها جلوگیری کنید.